

Sylvia Plath
Lady Lazarus
[inneholder frøndeles en del {mangel}]

{ sjekk Van Dyne}
Lady: kvinne; frue; den kvinnelige motparten til *Lord*
Lazarus: Lasarus var en mann som i følge Bibelen ble brakt tilbake fra de døde av Jesus (Johannes 11.1-44). Jesus forteller også en parabel om den fattige Lasarus som kommer til himmelen og en rik mann som kommer til helvete. Den rike ber Abraham om å sende Lasarus tilbake til de levende for å advare hans fem brødre om fordømmelsen. Abraham bebreider ham, og sier at "Hører de ikke Moses og profetene, da vil de heller ikke tro om noen står op fra de døde." (Lukas 16.19-31).

DIKTTEKSTEN ER IKKE TATT MED AV COPYRIGHTGRUNNER

- 1
2
3
- 4 *walking*: gående, som går; i overført betydning, levende eller liksom levende
5 *lampshade*: lampeskjerm. Nazistene kunne "gjenbruke" huden til konsentrasjonsleiroffrer ved å lage husholdsgjenstander av den.
6
- 7 *paperweight*: brevpresse
8 *featureless*: uten trekk
9 *linen*: lin; sengeklær, duker og lignende
Jew = *Jewish*. Brukt slik som adjektiv er *Jew* nedsettende.
- 10 *peel off*: skrelle av
napkin: serviette
11
12
- 13 *eye pits*: øyehull
14 *sour*: sur
15 *vanish*: forsvinne, fordufte
- 16 *flesh*: kjøtt, kroppens substans, den nakne kroppen (særlig om mennesker)
17 *grave*: grav; alvorlig
cave: hule
18 *at home*, sml. *feel at home*: føle seg hjemme
- 19 *I a = I who am a*
20
21
- 22
23
24 *annihilate*: tilintetgjøre
- 25 *filaments*: tynne tråd, glødetråd
26 *crunching*: knusende, særlig når det gjelder mat som spises
27 *shoves*: skubber, dytter
shoves in: trenger seg på/inn
- 28 *unwrap*: pakke ut (f.eks. om gaver); fjerne (om bandasjer)
29

30	
31	
32	
33	
34	<i>Nevertheless</i> : likevel, uansett
35	
36	
37	
38	<i>last it out</i> : vente tils det er over; gå hele veien
39	<i>rocked</i> : vugget. Gir også assosiasjoner til <i>rock</i> , stein. <i>rocked shut</i> brukes gjerne om levende skjell som stenger
40	<i>seashell</i> : strandskjell
41	
42	<i>sticky</i> : klebrige
43	
44	
45	
46	
47	
48	<i>I've = I have</i> <i>call</i> : evne, profesjon, misjon
49	<i>It's = It is</i>
50	
51	
52	<i>broad day</i> , sml. <i>in broad day(light)</i> : midt på lyse dagen
53	<i>brute</i> : som substantiv, dyr, monster; som adjektiv, brutal, rå, primitiv
54	<i>amused</i> : underholdet, moret
55	
56	<i>knocks me out</i> : slår meg ubevisst; imponerer meg på en intens og overraskende måte
57	<i>charge</i> : pris, avgift; oppladning, sprengladning <i>charge / for</i> : avgift for
58	
59	
60	<i>goes = goes on working</i> : fungerer, fortsetter å fungere
61	<i>charge</i> : se vers 57
62	
63	
64	
65	<i>Herr</i> (tysk): Herr <i>Doktor</i> (tysk): doktor. Sml. Engelsk <i>doctor</i> , som kan bety både doktor og lege. Assosiasjoner går til Dr. Josef Mengele (1911-1979), som utførte eksperimenter på mennesker ved konsentrasjonsleiren. Men Plaths far, den tyske emigranten Otto Plath (1885-1940), var doktorert vitenskapsmann og professor i entymologi (studiet av insekter) ved Boston University.
66	
67	<i>opus</i> : opus, verk, kunstverk, samlet kunstnerisk produksjon. Sml. <i>magnum opus</i> : hovedverk.
68	
69	
70	<i>shriek</i> : skarp, gjennomtrengene skrik eller skrikelyd
71	<i>turn</i> : vender; brukes også om spiddet kjøtt over et ild
72	<i>underestimate</i> : undervurderer <i>concern</i> : uro over noe, bekymring for noe, alvorlig opptatthet av noe. Her underforstått <i>concern for me</i> . Sml. <i>this concerns me</i> : dette gjelder meg, dette har med meg å gjøre

- 73
74 *poke*: stikke
stir: røre i
poke and stir: sml. *poke/stir up the fire*: rake i varmen, røre i restene fra et bål eller i en peis
- 75
- 76 *cake of soap*: såpe kommer i *bars* eller i *cakes*. Sml. *caked with soap*: dekket med stivnet såpe. Såpe lages ved å koke bein og andre kroppsrester fra dyr. Nazistene kunne bruke rester fra de de drepte i konsentrasjonsleirene til å lage såpe med.
- 77
78 *wedding ring...gold filling*: Nazistene fjernet alt av guld fra konsentrasjonsleiroffrene.
- 79 *God*: Gud, brukes ofte ironisk i overført betydelse om en som tror de kan bestemme over liv og død.
Herr: se vers 65
Lucifer: djevelen/Satan, en fallen engel i bibelen, Guds motstander, hersker over det ildfulle Helvetet.
Betyr “lysbringeren”, og brukes gjerne om Satan forkledd i skjønnhet. I noen tradisjoner passer Lucifer på at ingenting urent kommer inn i himmelen.
Herr God, Herr Lucifer: Både Gud og Satan er mannlige skikkelser i de fleste framstillinger.
- 80 *Beware*: pass opp
- 81
- 82 *Out of the ash / I rise*, som den mytiske fuglen fønix, som gjenfødes i ilden
- 83 *red hair*, assosieres med sinne. Håret kan muligens også kobles til det mytologiske kvinnen Medusa, med drepande blick og hår av slanger.
- 84 *eat men*: spiser menn. Sml. *man-eater* (slang): en kvinne som oppfattes som seksuelt pågående
like: som om de var
eat ... like air: spise ... uten hindring, i store mengder

laget av Johan Schimanski